

AK

AAK

19

XII

Zaterdag 11 maart 1961

Met tingieter J. A. Kamphof de enige representant van oud bedrijf heengegaan

Wie een gevoelig oog heeft voor de schoonheid van oud tin, wie met belangstelling stond voor de etalage van een antiquariaat of zich verlustigde aan de eigenaardige glans van oud tin op schoorsteenmantels of in antieke kasten, die zal met weemoed hebben vernomen, dat de laatste Zwolse tingieter, de heer J. A. Kamphof, onlangs hoogbejaard is overleden.

Door het overlijden van de heer J. A. Kamphof is van ons heengegaan een vakman van voorname allure; tot voor kort was hij in deze gemeente de enige representant van een zeer oud bedrijf, dat — thans verdwenen — als 't ware in het museum voortleeft. Het tingietersvak, dat in oude tijden een bloeiend bedrijf was, is in later jaren tenslotte een echt kunst-ambacht geworden. Wij, die tegenwoordig eten en drinken van aardewerk, porcelein en allerhande hard smeltgoed, kunnen ons moeilijk voorstellen, dat vóór 1800 onze betovergrootvaders en -moeders aten en dronken van het zeer bewerkelijke zachte tin... en dat het vak een eeuw later als 't ware dood en begraven was.

DE SMELTKROES IN

Door de opkomst van het aardewerk en het porcelein zijn in het begin van de vorige eeuw de techniek van dit mooie vak en zelfs de vindingen van meesters en gezellen in het vergeetboek geraakt. Het vak werd slechts vertegenwoordigd door enige kleine gieterijen, die voor de conservatieve boeren nog tinnen lepels goten. Het grote publiek wilde geen tin meer. Menige inventaris van de eens zo schitterende „tinkast” werd vaak ineens opgeruimd. Prachtige verzamelingen met gegraveerde familiewapens-collecties die nu in ieder museum een ereplaats zouden krijgen — werden bij zakken vol verkocht en versmolten; er was geen vraag meer naar.

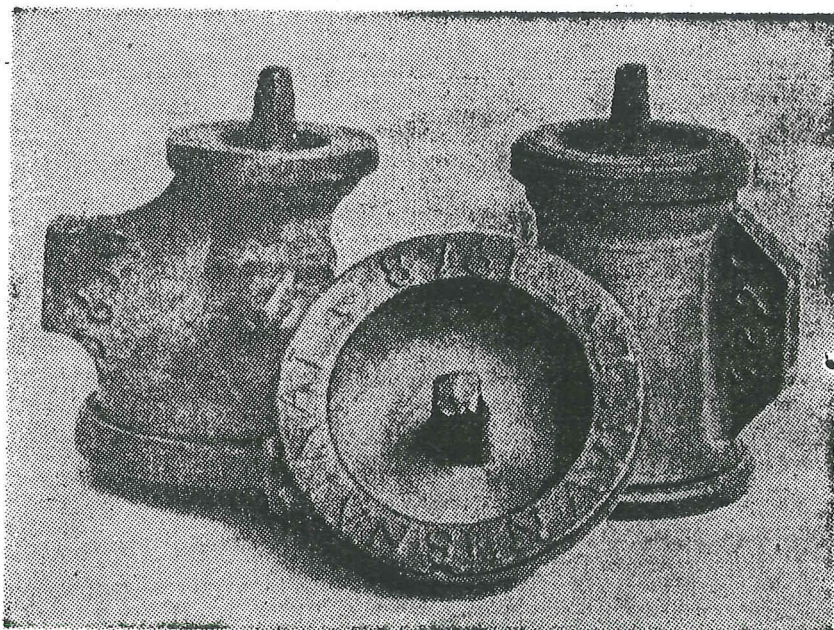
En zo verdween het tin, aan welks zachte glans oude kunstenaars als

baar van Twentse afkomst waren.

Daarna zijn door H. Kamphof nog andere oude gieterijen overgenomen, b.v. die van Adriani te Leeuwarden, van Hendriks te Alkmaar, van Rutenberg te Hoorn, welke gevolgd werden door drie Amsterdamse gieterijen, waarvan die van J. E. Ronstadt vermoedelijk de belangrijkste was. Deze bezat n.l. zgn. „portie-vormen”, waarmee men de kostbare tinnen schotels en borden gieten kon.

UITGEBREIDE COLLECTIE

Zo was tenslotte Zwolle het laatste rendez-vous geworden van vele oude gietvormen en omdat de heren Kamphof bijzonder vak-bekwame gieters waren en echte liefde tot het moeilijke vak hadden, leverden zij produkten van hoge kwaliteit. Sommige gieters, die door moeilijkheden in het bedrijf overgingen tot verkoop van hun gietvormen, maakten de conditie, dat de door hen nog te betrekken artikelen moesten worden voorzien van hun eigen, oude

Dit is een van de vormen die bij het tinnegieten werden gebruikt. De gietvormen van de heer Kamphof zijn nu te bezichtigen in het openluchtmuseum te Arnhem

oogpunt waardering verdiende. Doch daarbij voerde hij ook wel nieuwe ontwerpen uit. Het bedrijf kreeg meer armslag doordat de gieterij van de Lutkekestraat naar een ruimere gieterij aan de Ossenmarkt werd overgebracht.

Het bedrijf kreeg een internationale reputatie en exporteerde veel naar Engeland, Amerika en Ned. Indië; het tin van Kamphof was zeer gezocht. Doch bij ontbreken van een opvolger is het bedrijf helaas kort voor de Tweede Wereldoorlog opgeheven. De gietvormen - die van bijzondere waarde zijn - en de oude meesterwerken zijn opgenomen in het Rijks Openluchtmuseum te Arnhem. Voor deze daad van piëteit zijn talrijke liefhebbers en onderzoekers die onlangs overleden tingieter dankbaarheid verschuldigd.

J. GEESINK

(Advertentie)

Even noteren
MATTHÄUS PASSION
22 en 23 maart Grote Kerk, Zwolle

OVERAL IN DEN LANDE GIETERIJEN OPGEKOCHT

Frans Hals, Jan Steen en Brouwer hun hart hebben opgehaald. Maar wie het voorrecht heeft zijn wand met een

meesterwerk. Zo komt het, dat te Leeuwarden en te Amsterdam nu nog veel „antique tin” aanwezig is met

Me
Bi
brar
ciali
(do
sten
Hu
stra
Koes
ga,
sing
arts:
gen.
arts:
Berl
dien.
Cam
teke
trum
1569
da,
J. S
zr. C
1877
Koes
zr. M
1597
M. B
Hadh

99

Ve
in de
van
schou
de h
stoel
wach
Marr
retpr
vervi
schoe
diept
„De
gend

De
der M
ware
door
werde
verge
Van
wing
ging
grapp
binne
was
leurst
door
gen l
cierge
demon
T. Bl
„leraa
bleau
De
stenaa
niet g
schrev
rijmw
— me
van h

Frans Hals, Jan Steen en Brouwer hun hart hebben opgehaald. Maar wie het voorrecht heeft zijn wand met een mooie schotel of kan te versieren, wie oog heeft voor de schoonheid en de rustige voornaamheid van het oude tin, die ontvangt van de intieme reflex van dit oude materiaal een blik op het verleden, waarin dit kunstambacht zo bloeide. Maar er is helaas zó veel in de smeltkroes verdwenen, dat het echte oude tin terecht als „antiek” geldt en zeer duur is geworden.

TIN VAN KAMPHOF

In 1864 nam H. Kamphof te Zwolle de tingieterij over van de Wed. van Arend te Klooster, die toen voornamelijk nog allerlei „schepwerk” vervaardigde, zoals litermaten, bedkruiken en soortgelijke artikelen. Maar ook werd nog gebruik gemaakt van de oude gietvormen van oudere Zwolse tingieters, n.l. van Dirc ter Beeke, Schoorlemmer, Karel Wemhof en Arend ten Klooster. De tingieterij werd nog uitgebreid door overname van de collecties van Van den Sigtenhorst (Deventer) voorheen H. v. d. Linde, ook te Deventer. In die collecties bevonden zich nog oeroude gietvormen van Gisbertus Nordinck (1655) en Herms. Stockinck, die blij-

(Advertentie)

Zwols Hoger Technisch Corps
ZATERDAG 11 MAART a.s.

„JAARFEEST” in Odeon
aanvang 20.00 uur
NA AFLOOP BAL m.m.v. de
„DOWN TOWN JAZZBAND”
o.l.v. Roefie Huefing

Zie voor Zwols nieuws
ook pagina 17

(Advertentie)

Uw adres voor
RADIO en T.V.

*Electro
Centrale*

Sassenstraat 21 - Zwolle Tel. 12024
schuin t.o. stadhuis

50 JAAR GELEDEN

Uit de Prov. Ov. en
Zwolsche Courant van
zaterdag 11 maart 1911

Aan 't Katerveer zijn deze week bij 't overvaren een paar kwetsuren opgelopen. Maandagochtend verspeelde de meesterknecht van het overzetveer twee vinger-
toppen van zijn linkerhand, die even onder den kabel kwam. Hedenmorgen was 't een boer, die, de behulpzame hand biedende, een top van den linker ringvinger zag wegnemen.

meesterwerk. Zo komt het, dat te Leeuwarden en te Amsterdam nu nog veel „antique tin” aanwezig is met meesterwerken van oudere gieters, dat echter in werkelijkheid gegoten is in Kamphof's bedrijf.

Toen de onlangs overleden heer J. A. Kamphof de zaak van wijlen zijn vader overnam, gaf hij al vrij spoedig de traditionele artikelen op, om zich meer op het kunstambacht toe te leggen. Hij nam vervolgens nog enige gieterijen over, n.l. te Delft en Breda en diepte toen uit die kapitale collectie juist datgene op, wat uit historisch of artistiek

(Advertentie)

Uitsluitend kwaliteitswijnen

Ook in de lagere prijsklasse

Wijnhandel

J. HAGENBEEK C.V. ZWOLLE

TELEFOON 05200-5995

Keep Fit met 7-3 geklopt door Kamper NON

Een team van de Zwolse tafeltennisclub Keep Fit heeft in Kampen met 7-3 verloren van het Kamper N.O.N., dat zich ook heeft aangesloten bij de NTTB. Op dinsdagavond 21 maart kot N.O.N. naar Zwolle voor een returnwedstrijd.

FILMS in Zwolse bioscopen

„Parfum en vuil”

We hebben nog een uur in bed liggen dubben waar die geheimzinnige titel „Parfum en vuil” nu eigenlijk op slaat. Het is ons niet geopenbaard. Van de titel van het boek „The rough and the smooth”, waarnaar de film gemaakt is, zijn we ook niet veel wijzer geworden. Het betekent zoveel als „het ruwe en het zachte”. Houdt het verband met de twee uitingsvormen van liefde, die als thema en neven-thema door het boek van Robin Maugham spelen: kortstondige passie en bijvende diepe genegenheid? Het blijft er een slag naar slaan. Overigens heeft niet alleen die (vertaalde) titel, maar ook de film zelf ons nieuwsgierig gemaakt naar het boek. Het zou ons niets verbazen als dit een van die zeldzame gevallen is, waarbij de film het wint van het boek.

Siodmak voegde een nieuw goed werkstuk toe aan de indrukwekkende rij, die reeds op zijn naam staat. Een zeer moeilijk te realiseren gegeven, waarmee een regisseur van geringer formaat dan Siodmak in een ravijn van kitsch en valse dramatiek zou zijn gestort, kreeg een sobere en ingetoomde filmbehandeling, die nauwelijks een inzinking vertoont. Op normaal beeldformaat in weldadig („smooth”!) zwart-wit wordt het kleine menselijke drama, dat zich moeilijk in enkele zinnen laat weergeven, via een aangrijpende climax naar een aanvaardbare ontknopning, of zo men wil oplossing gevoerd. Geen tot elke prijs geconstrueerd happy ending maar een logische afsluiting, die zonder aanwijsbare opzet tevens de moraal over-eind houdt.

Als men in het voorprogramma, in een lawaaiige trailer, het meelijwekkende gestuntel van een Marilyn Monroe heeft gezien, dan frappeert te sterker welk een knap actrice Nadja („meisje Rosemarie”) Tiller wel aan 't worden is. Weer eens een persoonlijkheid, die een regisseur vele uren van onbekommerde

MATTHAUS PASSION

22 en 23 maart Grote Kerk, Zwolle

rijmwoorden ge-
mede door
van het verha-

PEC en Zw. Boys m winst kunnen k

ZAC ontvangt Sneek

PEC en Zw. Boys stelden vorige week enigszins teleur. 't Is dunkt ins niet nodig, dat er zoveel punten verloren gaan, want de Zwolse semi-proclubs zijn heus niet zoveel zwakker dan ploegen als Baronie, Longa, UVS en Wilhelmina, die hoog in de middennotto huizen.

We weten het: de geluksfactor speelt vaak een belangrijke rol, maar als we de ranglijst bekijken dan zien we toch, dat het hoog tijd wordt het puntenaantal wat omhoog te stuwen.

Die kans is er morgen, al zal het de respectievelijke Zwollenaren ook nu niet gemakkelijk worden gemaakt. PEC krijgt bezoek van UVS. De Leidenaren staan er niet ongunstig voor, zodat op sterke tegenstand moet worden gerekend. Maar als PEC goed aanpakt, vooral ook tracht snel te spelen, dan is er winst te boeken.

Hetzelfde geldt voor Zw. Boys, dat in Den Bosch bij Wilhelmina een bezoek afsteekt. De Bossche ploeg speelde destijds in Zwolle geen al te beste wedstrijd maar zijn is er sedertdien beter in gekomen. De Boys moeten dus wel op een warm onthaal rekenen. Een gelijkspel is er voor de Zwollenaren echter te behalen.

Morgenochtend
2e divisie D gesp
2-PEC 2.

Een belangrijk
vochten aan de
ZAC (nog altijd
het in degraad
Sneek op bezoek
moeten deze we
maar een kat in
de sprongen, m.
zich ongetwijfel

Ondanks het
Emmen, houden
Zwolse zege. In
wijziging gekom
de oud-ESCA-s
Leeuw neemt de
Swart over. Het
volgt uit: doel:
Korteschiel en E
Meekers en R
Smit, Eykenboor
koek.

De 4e klasser
terrein aan teg
witten zijn weer
zodat we het op
houden.

Niet zo lang
geveer dezelfde
in een film met
de personeelssta
cialisten selecte
zetting zouden
maakte bankove
film bijzonder s
deze film heeft
één klap willen
dig gelukt. Er
bezetting, want
er Dean Martin
Lawford, Red S
Las Vegas is v
kleurige en pika
verhaal zijn dar
verwikkelingen
gaan, maar waa
dialogen kan
vooral de Ameri
ben. Voegen w
over de afloop
zorgvuldig „stur
plaats van ove
vier elementen
zellig amusemer
blijk maakt.

J.B.

„Klokslag middernacht”

Waarom zouden we alle trucjes die ze ons in de oorlog hebben geleerd niet eens voor onszelf gebruiken? Deze zijn inziens briljante gedachte doet de oud-parachutist Danny Ocean (Frank Sinatra) zijn elf groeps-makkers van de zoveelste Airborne Division bij elkaar trommelen en met de grondigheid van een militaire operatie wordt het plan „Klokslag middernacht” voorbereid. Op de drempel van het nieuwe jaar zullen zij vijf casino's in het befaamde speelcentrum Las Vegas be-roven.

„Marina”

Het zal voor
dankbaar is voor
zij krijgt een a
gestretterjes te
naje Holm, R
Kjeld .. het za
kinderen in de
tije hebben, niet
beste dertienjari
er wordt gezon
danst en dat zo
verwikkelingen
worden in de ke
huis in Berlijn, c